

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1721. usque ad annum 1724

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1783

VD18 90119304

§. 7. Ejusdem Episcopi epistola ad. P. Godavillum Jesuitam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67596)

Sæc. XVIII.
A. C. 1723.

§. VII.

Ejusdem Episcopi epistola ad P. Godevilleum Jesuitam.

EO tempore in Jesuitas Missionarios Sinenses Romæ omne virus acerbitatis & calumniæ liberrime evomebatur, & communis ferme omnium inferioris sortis hominum vox erat, quod Jesuitæ contra Sedem Apostolicam conspirationem conlarint, atque investa idololatria ac superstitione ipsam Christi regnum debellare meditarentur. Tam atrocia maledicta intime laniebant Jesuitas Romanos, atque inter illos P. Godevilleus die decima tertia Septembris datis ad Fouquetum Episcopum literis eundem rogabat, ut ad vindicandum Societatis honorem, & diluendas ejusmodi calumnias suam quoque operam epistola in publicam lucem edita jungere vellet, ea tamen circumspectione uteretur, ut ejus literæ sine omni offensionis periculo cuivis ostendi possent. Ad hanc Godevillei epistolam Fouquetus sequens dedit responsum (*).

Apud Du Halde addit III. Moser. pag. 193. Flor. Bahr novi. Sinenf. p. 128.

Gg 5

Heri

(*) Hanc epistolam reipsa a P. Fouqueto scriptam fuisse, ne ipse quidem P. Florianus Bahr Jesuita Peckinensis Gymnasii Rector in suis

Sæc. XVIII. „Hæri post prandium humanissimas
A. C. 1723. Reverentiæ vestræ per Patrem Lavala
 recepi, non sine magno animi mei jubilo:
 ex illis enim literas, plurium annorum
 silentio mei memoriam ex ejus animo
 nondum obliteratedam cognovi: Ea vero,
 quæ in R. V. literis continentur, mihi
 huoc

fuis recentissimis Novitatibus Sinicis inficiat
 ausus non est, acriter tamen pag. 128. in
 ipsam Fouqueti Personam, qua depreffa on-
 nem his literis fidem, auctoritatemque admi-
 sperabat, invehebatur: Hac Fouqueti epi-
 stola, scribit ille, fors primo intuitu in-
 pertus Lector turbabitur, nescius, quis hæc
 fuerit Vir, & cur e Sinensi Imperio Romanum
 contenderit? Si vero ad eius epistolam sine
 nominis sui læsione respondere possem, hæc
 lubenter facerem: ast proximi errores & ve-
 tia ad diluendas criminationes vanas, dete-
 gere, miserorum solatium est. Id tamen co-
 nino certum est, quod nequaquam conficere
 tiæ anxietatibus impulsus e Sinis exierit, qui
 nimo si ei Peckini morari licuisset, haud dubie
 culter fors Eleutheropolitanum Episcopatum
 alteri reliquisset. Postquam vero e Sinis ex-
 cedere coactus fuerat, præstabat, Eleutheropoli-
 tianum Episcopum, quam expulsum
 Missionarium. Neceffe igitur erat, ut hæc
 iter suum verosimilitudinis coloribus hinc
 staret. Valida erant accusationum capi-
 com

hucusque fuere incognita : ignorabam Sæc. XVIII. A. C. 1723.
 quoque, quod R. V. librum ad abster-
 gendas atroces calumnias sibi & mihi
 ab anonymo scriptore impactas verbis
 ex ipso autographo fideliter mutuatis,
 & libello adjunctis ediderit. Absdu-
 bio id eo sine factum, ut ea, quæ olim
 in Sinis in Societatis favorem scripse-
 ram,

contra Milonem celebrem Romanum Conful-
 lem palam allata, Ciceronem tamen invenit,
 qui exhaustis suæ eloquentiæ fontibus ipsum
 oppositis argumentis purgaret: Fouquetus
 erat Cicero pro Domo sua, proprius suus
 Advocatus, ne vero alii ipsum tanquam in
 sua vocatione inconstantem, & altioris digui-
 tatis cupidum criminarentur, prætexebat in-
 ternos conscientiæ morsus ob ritus Sinicos,
 ut sub hujus verosimilitudinis velamine pri-
 vata sua commoda ac fines tegere posset. Quid
 autem aliud egit, nisi quod in superioribus
 scholis sæpe contingit, ubi non raro quidam
 Philosophus falsam quamdam sententiam per
 integram horam velut veram propugnat, &
 nihilominus inter tubarum & tympanorum
 sonitus aggratulantium applausus excipit,
 Ejusmodi quoque plausum sua epistola eme-
 ruit Fouquetus, cui quidam hoc adjecit Epi-
 phonema: *Eleutheropolitanus Episcopus episto-
 lam quidem conscribere didicit, suis tamen ar-
 gumentis nil amplius profecit, quam inane il-
 lud; Medice cura teipsum.*

Sæc. XVIII. ram, etiamnum palam confirmarem.
A. C. 1723. cum e contrario anonymus Adver-
 rius tuus scribere audeat, quod Eleu-
 theropolitano Episcopo nunquam con-
 donaturus esset, si reipsa scripfit,
 quæ ipse eidem falso affingit. Re-
 verende Pater, ni fallor, prius ac-
 cludere debuisses fidele transumptum
 eorum, de quibus a me Reverentiam ve-
 stram falso accusatam, Anonymus scri-
 bit. Tum vero satisfacere & de quibus
 articulis testimonium, quod R. V.
 a me petit, reddere deberem, cogno-
 scere possem, simulque ea, quæ olim
 in Societatis favorem scripseram,
 magis authentice, credibilis, ma-
 gisque ad genium tuum compo-
 bare potuissim. His deficientibus,
 tam Anonymi epistolam, quam opposi-
 tum responsum mihi procurandi nego-
 tium, cuidam amico dedi, cum autem
 de Societate tuenda tantopere amata
 & a me æstimata agatur, moræ impa-
 tiens ostendam Reverentiæ vestræ, quod
 ipsam fiduciæ in me repositæ haud pe-
 niteret, & status mei mutatio affectum
 meum erga Societatem non immutavit.

A teneris propensum in eam fovi
 affectum, & in Parisiensi Jesuitarum
 Collegio humanioribus literis, & fidei
 præceptis imbutus eram. Ex eodem
 affectu sæpe hanc Societatem ingre-
 diendi

diendi desiderium concepi, & me ter ^{Sæc. XVIII.}
 beatum reputavi, quod in ea suscipi ^{A. C. 1723.}
 dignus fuerim inventus. Quindecim
 annis in Europa moratus, innumera
 Christianæ pietatis ac virtutum exem-
 pla meis obversabantur oculis. Quic-
 quid visu & auditu perceperam, mihi re-
 verentiam erga Ecclesiam, communem
 omnium fidelium Matrem, heroicam
 obedientiam erga supremi Pastoris &
 Christi Vicarii decreta, inviolatam fi-
 dem erga ipsius iussa, ardens tuendæ
 fidei studium & ingentem horrorem de
 omnibus, quibus fidei puritas labe-
 factari posset, instillabat.

His dotibus instructus ad Orienta-
 lem Missionem progressus sum, hancque
 vocationem meam sanctæ huic educa-
 tioni in acceptis referre teneor. Si ergo
 hæc sunt, quæ in Societatis favorem
 me scripsisse dicis, eadem etiamnum
 ex intimo cordis confirmo: nimis enim
 alte cordi meo sunt impressa, nimisque
 iusta & æqua, ut deleri unquam pos-
 sent: usque ad hodiernam diem has
 ideas in animo meo conservo, & me
 usque ad postremum vitæ meæ halitum
 conservaturum promitto. Nec tamen
 mihi sufficit, tam luculentum constan-
 tis, inviolatique affectus mei erga hunc
 Ordinem dedisse testimonium, mini-
 mum etiam prætextum evertere cona-
 bor,

Sæc. XVIII. bor, quo malevoli quidam ob ita
 A. C. 1723. mei mutationem me de sinistro
 festu arguere possent.

Præprimis me obtenta Episcopali
 dignitate pristinum affectum exulisse
 existimant nonnulli; id oppido mirum
 mihi videtur: Ergone Episcopatus con-
 trariatur pristino meo affectui? quod
 dantur Jesuitæ, ad Episcopalem imo ad
 superiorem adhuc evecti dignitatem, qui
 tamen adhuc dum Societatem maximam
 habuerunt. Si Tartarica vestis, qua tam-
 diu vestiti eramus, nostrum erga Socie-
 tatem non imminuit amorem, nonne
 absurdum foret, si vestis Episcopalis in-
 spiciente Papa affectus mutationem
 causasset.

Verum aliud quicquam scilicet, quod
 tamen R. V. in suis reticet literis, re-
 cet id sit præcipuus, & maximus of-
 fensionis lapis. Et cur id dissimulandum
 necessarium potius censeo, ut hunc
 quoque nodum dissolvam: Nempe
*circa ritus Sinicos meam mutavi mentem,
 his me opposui, & postea etiam Romani
 meam oppositionem propugnavi. Hinc
 illi questus, & lamenta! Verum
 hæc ipsa mea mutatio, meaque op-
 positio ex vero erga Societatem affectu
 orta est, si ea Societatis legibus &
 doctrinis mihi ab ea propinatis consona
 est, quis inde inferre poterit, quod
 meum*

meum erga illam affectum exuerim? Sæc. XVIII.
 Absit hoc me: rem igitur aggredior. A. C. 1723.

Haud equidem diffiteor, quod olim Sinicos ritus propugnandi animum habuerim, hisque opinionibus imbutus Sinas contenderim, & quidem Anno 1699. quo acrius quam unquam, hæc contentio agitabatur: Fateor etiam, me tum sine ulla hæsitatione hos ritus propugnantium parti accessisse; quippe per quindecim omnino annos hi ritus mihi innocentissimis coloribus tam in libris, quam in colloquiis & epistolis, quas ex hoc Imperio ab amicis meis receperam, depingebantur. Noveram quoque, plures Jesuitas 30. 40. imo & quinquaginta annos in difficillimo Missionis munere transegisse: amplissimis etiam elogiis mihi ob oculos ponebantur decumani ipsorum labores, quos in gentilibus, convertendis & firmandis conversis subierunt. Tam præclare eorum scientia & virtute sentiebam, ut eos errare, nullatenus mihi persuadere possem, illorum igitur sententiæ sine ullo timore suffragatus, Sinicos ritus nil nisi politicas esse cæremonias, firmiter credidi, & inter convivia reposui, si quis mihi contrarium persuadere nitebatur, quin imo vehementer indignabar nonnullis, qui hos ritus tanquam idololatricos & superstitiosos dete-

Sæc. XVIII. detestabantur. Tanta vis est præcon-
A. C. 1723. ceptarum opinionum, ut Jesuitas es-
 rare potuisse, impossibile mihi vide-
 retur.

Verum admiratione magna defixus
 hæsi, postquam evoluto aliquot anno-
 rum cursu, & frequenti cum ipsis Si-
 nensibus colloquio, perlectisque eorum
 scriptis & libris, necnon ex ipsorum
 consuetudinibus & Christianorum acti-
 onibus plurima expertus eram, quæ me
 in Europa haustis opinionibus, quas om-
 nino innocuas arbitrabar, repugnabant.
 Perplexus animo eram, & me
 quam ea, quæ tamen re ipsa vidi, ve-
 disse peroptabam: Ipsam rei certitudi-
 nem in dubium vocare affectabam, eo
 quod præconceptis meis opinionibus
 totque Virorum Apostolicorum, quo-
 rum verba velut oracula adorabam
 auctoritati adversabantur: Aliquamdiu
 propriis meis oculis & auribus diffide-
 bam, & in hac animi fluctuatione per
 quot annos suspensus hærebam, sed
 diutius in Sinis versabar, eo clarius erro-
 res a Societate mea hucusque adoptatos
 agnovi, meaque dubia profecto funditus
 esse deprehendi. Nihilominus tamen
 adhuc ea imminuere sætegi.

Adhuc dum in bivio hærebam, dum
 Tournonius Visitator Apostolicus
 plissima, ut omnibus constat, facultate
 intro-

instructus in Sinas venit. Obviam eidem Sæc. XVIII.
 processi iter octoginta amplius leucarum, A.C. 1723.
 jussus a Patre Gerbillonio tum Generali
 Gallicæ Missionis Præposito. A Tur-
 nonio non sine singulari erga totam
 Societatem benevolentia excipiebar,
 isque quondam ad serum usque diem
 habito mecum colloquio ad omnia, quæ
 Eidem proponenda habebam, benevo-
 las præbuit aures. Exponebam im-
 minentem Missionis ruinam, atque dif-
 ficultates haud superandas, si ejusmodi
 ritus prohiberentur. Ponderata enim
 utraque hac ratione ad propugnandos
 hosce ritus animabar, etli eorum mali-
 tiam probe cognovissem. Hic vero re-
 spondit, jam dudum hæc omnia sat
 mature fuisse pensata, quibus dictis
 mox S. Officii Decretum contra hos ri-
 tus a Papa confirmatum mihi ostendit,
 subjungens, quod in suo itinere Roma in
 Sinas continuato Papam iteratis literis,
 ut hujus decreti promulgationem ad-
 hucdum differre dignaretur, impense
 rogarit, simulque nomine totius So-
 cietatis sponderit, Jesuitas adhuc
 ante decreti promulgationem suæ San-
 ctitati obtemperaturos. Postea Tour-
 nonius mihi injunxit, ut Patrem Ger-
 billonium de habito nostro colloquio in-
 tegra fide certiozem redderem, quod &
 factum est.

Hist. Eccles. Tom. LXXI. Hh Pro-

Sæc. XVIII.

A. C. 1723.

Prolixiore hoc colloquio non paucius cogitare cæpi, semperque magis de horum rituum superstitione peritus eram, cum autem, quæ inter solos dicta fuere, publicam fidem haberent, nec decretum, utpote nondum promulgatum vim obligandi misceretur, omni adhuc circumspectione usus sum, etsi animo promptam submissionem & obedientiam præstitissem, illam tamen eam profiteri distuli, donec Romanæ Sedis mandatum promulgaretur. His interea actis communis excitabatur contentio; acerrimi enim tuum defensores Pontificis decretum advenisse pernegabant, vel si adverserit, illud absdubio pluribus foret restrictum conditionibus. Postquam vero hic Patriarcha Antiochenus die vigesima quinta Junii Anno 1707. Pontificis Decretum in Urbe Nanckinensi promulgaverat, magna eos tenuit admittio. Imperatoris quidem indignatione imperterrito suo Romanæ Sedis decretum in Sinis promulgandi animo accersivit: Apostolica tamen ejus constantia primorum Ecclesiæ Heroum multa nequidem atrocissimis potentissimi Monarchæ minis labefactata luculenter testabatur, ipsum omnium quæ Anno 1704. circa hos ritus cogit

tigissent, certam habuisse notitiam. **Sæc. XVIII.**
 Nulla mora a Pontificis mandato ap- **A. C. 1723.**
 pellatum est, verum rejectis omnibus
 hisce appellationibus comparuit Cle-
 mentis XI. Decretum die vigesima quinta
 Septembris Anno 1710. editum, in
 quo Pontifex de Missionis contentio-
 nibus plene edoctus non modo decre-
 tum Anni 1704. innovavit, sed etiam
 Tournonii mandatum confirmavit:
 unde non modo omnia hucusque effu-
 gia evertentur, sed & omnes appel-
 lationes, atque inter eas nominatim
 illæ Ascalonenfis & Macaonensis Epi-
 scoporum remittebantur.

R. P. Tamburinus tum Societatis
 Præpositus Generalis die undecima
 Octobris Anno 1710. per literas ad
 S. Officii Assessores directas, ac post-
 modum typis editas pollicebatur, quod
 plenam obedientiam in amplectendo
 hoc decreto præstare paratus, nulli par-
 citurus esset labori, ut eadem decreta
 ab omnibus Jesuitis ad amissim obser-
 varentur. Solemni hac suæ subjectio-
 nis ac obedientiæ pollicitatione non-
 dum contentus, majora aggressus est,
 dum die decima Novembris unacum
 suis Assistentibus ad pedes Vicarii Christi
 in facie totius Ecclesiæ nomine Universæ
 Societatis summo Pontifici contestaba-
 tur, quam inconcussa & inviolabilis sit

Sæc. XVIII. totius Societatis obedientia erga omnia decreta & sacræ Sedis mandata nominatim, quæ Annis 1704. & 1710. circa ritus Sinicos emanarunt. His insuper addidit, quod hæc decreta sub censuris & pœnis ibidem expressis sine ulla contradictione, tergiversatione, aut cunctatione, quovis contraveniendi quæsito colore, aut prætextu penitus sublato ad amussim observanda & exequenda sint. Testabatur etiam hanc esse voluntatem hoc votum, hunc spiritum Societatis in se reversæ, hunc & futurum esse, sicut prædicto dubio super fuit: Tandem idem Generalis profiteretur & contestatur solemnissime, quod si quis ex universa Jesuitarum Societate esset, qui aliter sentiret, loqueretur, aut locuturus esset, talem nunc Præpositus Generalis nomine totius Societatis reprobaret, repudiaret, illum tanquam degenerem & non suum habere Filium, uti tales semper habuit, & non habet Societas, & quantum poterit, prope compescet, comprimet, & contemnet. Ægre mihi persuadeo, efficaciori testimonio certificandam obedientiam verba edita legitari posse, quæ etiam Pontifex summus illam rata habuit. Si hanc Generalis declarationem R. V. nondum legit, & confido, ut illam legere non cunctetur, & rem ita se habere comperiet.

Priusquam vero Decretum de Anno ^{Sæc. XVIII.}
 1710. necnon præfata Societatis de- ^{A. C. 1723.}
 claratio in Sinis innotuerat, jamjam
 omnem obedientiam præstare decreve-
 ram, atque in cunctis meæ curæ Nan-
 kini commissis decreti observantiam ur-
 gebam. Nec tamen ibi animi tranquilli-
 tate frui mihi licuerat; vix enim mihi
 persuadere poteram, tot Jesuitas in re
 tanti momenti errasse: ingemiscebam,
 confratrum meorum quosdam, inno-
 xie tamen, errasse. E contrario haud
 me latebat, in primis etiam hujus
 Missionis exordiis non defuisse Jesuitas,
 qui errorem vix agnitum jamjam pub-
 lica impugnarint, eorumque exempla
 multi secuti fuerint, atque etiamnum
 sequantur. Insuper ipsam Societatem
 me admonentem, mihiq; instructio-
 nes olim datas necnon celeberrimorum
 virorum exempla proponentem audire
 credebam, Memor esto, inquiebat illa,
 emissi voti tui, quo arcto vinculo te
 Vicario Christi obstrinxisti, in memo-
 riam revoca Instituti tui Fundatorem,
 cujus præcipua virtus erat obedientia
 erga S. Sedem: *Non aliud bonum quero,
 quam bonum Ecclesiæ, qui hanc Regulam
 non sequitur, meus non est Filius.* Hoc
 principio diu noctuque maturius ex-
 penso, tandem veritati victas dedi ma-
 nus: hucusque veterum Jesuitarum

Hh 3

aucto-

Sæc. XVIII auctoritas, proprium meum ^{quod}
A. C. 1723. cium superabat, ast illa evanuit, ^{quod}
 quam totius Societatis fundamentum
 everti ponderabam: magis adhuc in-
 firmabatur, dum illam cum auctoritate
 Ecclesiæ, Sponsæ Christi comparabam.
 Tandem vero optata fruebar tranqui-
 litate, postquam Tournonius edictum
 de An. 1704. notum fecerat, & de ipsius
 mea docilitate lætabar, dum hoc de-
 cretum per aliud de Anno 1710. confir-
 matum unacum Præpositi nostri Gene-
 ralis declaratione comparuit. Firmatus
 amplius in mea obedientia per Confite-
 nem, quæ incipit: *Ex illa die*; certissima
 enim mihi persuasum habebam, horum
 rituum damnationem fore irrevoca-
 bilem.

Hæc mea erat agendi ratio, R. P.
 nunc cuilibet, qui me alieni erga So-
 cietatem animi arguere tentat, os ob-
 fluere poterit: Non immutatus est ef-
 fectus meus erga illam, quicquid pro-
 videntia Divina de me disposuerit.
 Sinas delatus, ob veterum Jesuitarum
 reverentiam me in omnibus cum illis
 conformabam, sine ulteriore tam-
 discussione, quia me tutum esse cre-
 debam, nec quicquam mali adhuc sub-
 esse, putabam, utpote necdum a Romæ
 Sede damnatum: unde haud immerito
 dicere poteram: *ignorans feci*. Postquam

Sæc. XVIII.
A. C. 1723.

vero errorem tam propria rei discuf-
fione, quam Ecclesiæ sententia detexe-
ram, illum ex ipso dictamine in ipsa
societate hausto rejeci. Ipsa ergo Ge-
neralis, & Procuratorum ad id con-
gregatorum declaratio meam agendi
rationem vindicat. Num quicquam
egi, quod non & ipsi a me postularunt?
Unde ergo inconstantis animi umbra
ex mea relatione extorqueri poterit?
Aut forte illa tua agendi ratio in essen-
tialibus a meâ differt? nonne ipsemet
hosce ritus propugnabas, & tamen
Constitutioni, qua illi rejiciuntur,
postea subscripsisti? Ambo Constitutio-
nis observantiam juravimus, & nostra
juramenta proprio chirographo munita
in autographo Clementi XI. Papæ trans-
missa fuere: Si ergo non obstante hac
subscriptione animum tuum erga Socie-
tatem non immutasti, nec ego: me æ-
que in hoc constantem permansisse
glorior.

Supereft alia diluenda objectio non
minus verosimilis quam frivola, quia
Ecclesiæ, ac simul Societatis, proin-
& mei hostes utuntur: Ego, inquit
ipsi, Sinenses Jesuitas offendi, ac pro-
pterea omne mali genus in caput meum
accersivi, inde vero inferendum, quod
cum tota Societate inimicitiam foveam.

Falsa conclusio, cujus infirmitatem tam

Hh 4

lucu-

Sæc. XVIII. luculenter demonstabo, ut hæc dicent
 A. C. 1723. pudore suffundantur. Haud diffiteor, quod

Peckini agens ab illis, qui Pontificis
 Decretum & Constitutionem impugne-
 bant, veluti circumdatus fuerim, ac pro-
 pterea ipsorum indignationem incur-
 rim; me his ritibus adversari, dum in
 variis Provinciis egeram, declaravi
 & atque ideo non levem eis molestiam
 intuli: Eorum quoque indignationem
 expertus sum, & crebræ illorum con-
 chinationes, ut ex Sinis discedere
 me compulerunt: Incausum eas chari-
 tatis pallio obtegere quærerem; atque
 enim sunt notoriæ, ut nullo pacto ve-
 lari quærent.

Verum duo, ut impræsentiarum
 observem, justitiæ ac veritatis lege
 fringor. I. Quamvis de Jesuitis
 famam querendi causam habeam, non
 tamen, absit a me, de omnibus quæ-
 ror; potissimi erant alieni ab illis veni-
 tionibus, ob quas Missionem deletem
 compulsus eram. Quinimo haud
 latet, quod multis ejusmodi agere
 ratio displicuerit, atque inter eos
 nulli intrepide declararint, quod ac-
 citates mihi illatæ eos intime feri-
 II. Inter Sinenses Jesuitas novi multos
 pietate insignes, ac propterea multos
 quoque Pontificio decreto sincere
 temperasse credo, & quamvis

Sæc. XVII.
A. C. 1723.

omnes mox suam subjectionem palam testati fuerint, id tamen Peckinensibus imputandum Superioribus, qui Imperatoris indignationis minas intulerunt, & obedire paratis libertatem ferme omnem ademerunt. Dociles hi Missionarii nunquam obedientiam meam incusarunt, nec vitio verterunt, proin illi, qui meis adversariis adhæserunt, facile in errorem induci poterant.

Nunc vero Univerforum expeto iudicium, an ex eo, quod paucis Renitentibus displicuerim, totam Societatem impetiisse dicar, cum adhuc cum ipso Generali, ejus Assistentibus, & per universi Orbis partes dispersis Procuratoribus unicus permaneam? Quænam est ergo Societas Jesu, a qua me segregasse arguor? Forte duplex datur Societas, hæc, quæ suo Generali adhæret, ejusque jussa exequitur, altera, cui, quicquid lubet, agere licet, & quæ pro suo arbitrio jugum excutit? Nonne Societatis nomen complectitur plusquam viginti Jesuitarum millia, qui per totum mundum hinc inde dispersi sunt, & eorum aliqui in remotissimis Barbarorum Regionibus degunt, ibidemque pro animarum salute suam quietem, sanctitatem & vitam consecrant? Ergone deinceps Venerandum hoc nomen duntaxat exiguo rebellium manipulo tribuetur?

Hh 5

buetur?

Sæc. XVIII.

A. C. 1723.

buetur? Aut fors hæc nimis asper dicta sunt? aut cum tam sanctæ Matris ignominia ejusmodi degeneribus, in gratis atque inobedientibus filiis suæ Matrem prostituentibus parcendum? Nonne tales sunt, qui hæc facinorosis hucusque non audita perpetrarunt? Nunquid non his accensendus est ille qui ex publico suggestu Apostolicæ Legatum velut alterum luciferum comminabatur, quia sacræ Sedis decretis obedientiam præstari petiit? Nonne talis erat alius ejusmodi fanaticus Jesuita, qui præsentem Legato in maxima populi frequentia propugnabat, quod unus ex celeberrimis Pontificibus, qui unquam Ecclesiæ præfuere, promulgando Constitutionem *Ex illa die* peccatum mortale perpetravit? Nonne alius ex præterita hac turba effutire ausus est, quod Pontifex ab hoc peccato absolvi nequeat nisi prius saltem hanc Constitutionem revocaverit? Ea est calamitas, ut plures ejusmodi impietates manifestare exhorrescat. Utinam veritas eas sanguine meo obliterare possent nec posteritas illis fidem adhibere poterit, nisi postquam eas innumeris omnium fide dignissimis testibus comprobatas viderit, aut eas in literis, relationibus & scriptis Tournonii Cardinalis & in Diario Alexandrini Patriarchæ legerit. Per Deum

immortalem! Suntne hi Fratres Xaverii, Criminalis, Barzæi, aut Fabri, Virorum, qui sibimetipsis mortui, mundo crucifixi, & ducentis abhinc annis inter vitæ pericula, atque immensos labores sub vexillo Petri populis obedientiam erga ejus Successores in suis sermonibus inculcarunt? Et tam degeneres pro filiis Societatis Jesu habeantur? Eratne eorum vox & spiritus dum ejusmodi blasphemias evomuerant, idem cum eorum Generali; erantne tum tales, quales in ejus declaratione describuntur? Non, non, tum erant putrida, & reprobata membra, non erant filii Societatis. In vanum gestant vestes & nomen Jesuitarum, nil tamen aliud quam Jesuitica erunt phantasmata & larvæ.

Dicant, per me licet, quod contra totam Societatem peccaverim & Ecclesiæ mandatis obtemperando Jesuitas offenderim, & contra totam Societatem me moverim, dum erroneis & scandalosis eorum actionibus me opposui. Sed hac ratione quam inique cum Ecclesiæ Sanctionibus ageretur? nonne hoc idem esset, ac dicere, quod vel Societatis Generalis harum sensum minus fideliter exposuerit, dum præsentibus suis Assistentibus cunctisque Procuratoribus coram Christi Vicario, & in facie totius Eccle-

Sæc. XVIII.
A. C. 1723.

Sæc. XVIII. Ecclesiæ illimitatam obedientiam ergo
A. C. 1723. Decreta circa ritus Sinicos edita pol-
 licitus est, vel quod hæc Societas pol-
 hanc pollicitationem datam fidem
 fellerit, & perfide causam Ecclesiæ
 prodiderit: Quam enormis autem esse
 injuria, quæ hoc pacto Societati
 rogaretur: Se promissis a Generali
 ctis stetit manifestum est; nunquam
 ergo mentem meam mutavi.

Fors dicet aliquis, cur ergo hæc
 Societatis monstra, hæc Jesuiticæ larvæ
 hi perfidi Tibi optime noti, cur, in-
 quam, promeritas non dederunt pœ-
 nas, & cui demum Generalis in sua
 Declaratione ejusmodi pœnas intea-
 tavit? Num ejusmodi miæ duntaxat
 ioci gratia factæ sunt? R. P. mei hoc
 respondere debes, quia hujus con-
 ventæ rationes tibi magis cognitæ sunt
 mihi autem incognitæ, quas nihilominus
 veneror, eoquod eas summi esse me
 menti pie credo, eoquod illæ usque nunc
 communi querelæ prævalere videntur.
 Ingens tamen omnium admiratio est
 quod tales homines notorie rei ad ter-
 rorem aliorum severis pœnis castigati
 non fuerint: indignantur omnes, quod
 insuper ex eis nonnulli honorificis
 gantur officiis, omnique benevolentia
 & patrociniis honorentur, e contra
 autem illi e societate Missionarii, &

erga decreta & Pontificis Constitutio- Sæc. XVIII.
 nem promptam exhibuere obedientiam, A. C. 1723.
 nil nisi molestiis & vexationibus cru-
 cientur. Quin imo eo res jam deve-
 nit, ut Societatis subjectio a Generali
 promissa duntaxat ad speciem facta di-
 catur. Innovantur veteres calumniæ,
 perinde acsi Jesuitæ præ ceteris om-
 nibus Sacris Ordinibus cæcam obe-
 dientiam erga summi Pontificis decreta
 buccinent, re tamen ipsa nemo illis
 magis Pontifici ejusque jussis refrage-
 tur, dum ad salivam decreta ejus non
 sunt. Et tamen hac calumnia, teste Ge-
 nerali, Jesuitæ *ad vivum vulnerantur, &*
pupillam oculi sui tangi dolent.

Parum me hæc criminationes, quæ ubi-
 que resonant, angerent, si duntaxat a Se-
 ctariis sparsæ fuissent; notum enim om-
 nibus, quid ejusmodi homines de illa di-
 cant & sentiant Societate, quæ a primis
 ejus incunabulis illos infectata, perni-
 ciosos illorum errores semper impugna-
 vit. Ast eadem hæc vox est potissim-
 um eorum, qui honestissimi, Catho-
 licæ fidei studiosissimi & in Societatem
 propensissimi sunt, & societatem de-
 prædicant tanquam de Ecclesia optime
 meritam. Quoties hosce viros in a-
 maras querimonias ideo erumpere au-
 divi, quod Societas ob scelerata quæ-
 dam

Sæc. XVIII. dam ejus membra, quæ circa Sæc.
 A. C. 1723. nicos ritus suæ inobedientiæ immo-
 riuntur, vexationibus obruatur: Non
 terrentur funestissimo fato (*) illius, qui
 ex præcipuis hujus pertinaciæ Autho-
 ribus erat: Dolendum sane, quod ejus
 modi obstinati homines nihilominus in
 Europa non paucos habeant, qui eos
 protegunt. Malæ eorum artes & dol-
 speciosi sese obedientiæ erga Constitutio-
 tionem: *ex illa die* subtrahendi prætex-
 tus, ac denique illam, si possent, pe-
 nitus evertendi molimina nondum facta
 exhausta: inde ortum trahunt eorum
 ambages ad fallendam obedientiam ete-
 quisitæ, quibus omnes suos libros, tam
 quos indies majore numero edunt, tam
 periculosos infarciunt sententiis, ut
 illi, de rei veritate minus imbuti fa-
 cile in errorem inducantur, ritusque
 Sinicos, etsi sæpius damnati fuerint,
 pro innocuis venditant. In recenti
 huc memoria sunt, quæ in binis Episto-
 lis Pastoralibus (***) attentata fuerint.
 hæ enim palam Constitutionem omnino
 irrevocabilem evertere molitæ fuissent,
 nisi summa Romanæ Sedis prudentia
 non minus prompta quam æqua & se-
 ria illarum proscriptione occurrisset.

(*) Ad Patrem Murao Jesuitam colliguntur
 videtur Episcopus.

(**) Peckinensis Episcopi. Vid. supra, p. 484.

Denique quid commodi ex damna- Sæc. XVIII.
 torum Sinenfium rituum tutela ac de- A. C. 1723.
 fensione Societas reportat? Nonne ipsa
 potius eo fine erecta est, ut scelera &
 errores (nullo excepto) quamprimum
 caput erigunt, debellet? Hæ rationes
 R. P. de se sat validæ sunt, magis au-
 tem illius feriunt animum, qui Socie-
 tati sincere addictus est. In defensione
 Sinenfium rituum Societatis pro fidei
 defensione institutæ honor tam parum,
 quam ejusdem obligatio salvatur: po-
 tius ergo Jesuitæ hosce ritus, quam-
 primum eos a Romana Sede tanquam
 superstitiosos fuisse agnitos noverant,
 eliminare ac evertere debuissent: Ex-
 ortis circa morum controversiis plures
 damnatæ fuerunt opiniones, quas Je-
 suitæ tradiderant, num vero Societas
 has quoque censuras pro nullis irritis-
 que habuit? Nequaquam, sed potius
 Romanæ Sedis judicio quantocius sese
 subjecit, & nunquam majorem retulit
 honorem, quam ex ipsa hac prompta
 & sincera obedientia. Ergone adhuc
 Jesuitæ in Europa inveniuntur, qui
 falso rumore ac quorundam Missiona-
 riorum relatione obcæcati, omnem
 dexteritatem, auctoritatem, Patronos
 & vires unice eo fine impendant, ut
 refractarios in Sinis potenter tueantur?
 id saltem certum est, ejusmodi mediis
 Socie-

Sæc. XVIII. Societatis honorem minime promove-
 A. C. 1723. Præcipue vero optarem, ut ejusmodi

homines hæc Patris Tamburini verba
Defensio rituum Sinicorum ad Nos
 pertinet ad PP. Laureati & Hervieu
 scripta & quidem post Constitutionis
 promulgationem scripta, serio perpen-
 derent animo: Id ipsum comprobare
 possum ex Patris Hervieu literis, quæ
 ad manus habeo. Quis ergo sensus
 illorum, qui omnes intendunt nervos
 omnes excogitabiles eorumque voca-
 tioni adeo contrarias artes adhibent,
 ut quorundam a veritate deviantium
 Missionariorum opiniones jam diu pro-
 scriptas tueantur, ac defendant, quæ
 tamen perpendant, quod hac age-
 ratione adeo absena Societatis Gene-
 rali palam contradicant, & universam
 Societatem ruinæ periculo exponant.

Inde R. P. colligere poteris, quantum
 fuerit temeritas Anonymi mei Adver-
 sarii: Conjuratio, quæ a Societate
 contra Ecclesiam conflata dicitur, a Viris
 prudentibus & doctis exploditur, & per
 insana propositione semper habebitur
 nec tamen te latet, quod non semper
 major pars, sit sanior; semper enim
 plebis animo intimius infixi hærent
 peptissimi rumores: contra nos indecom-
 abundantius sparsa fuere, quam
 quiri videtur, ut populi erga nos cog-
 noscantur.

Sæc. XVIII.
A. C. 1723.

fidentia ex cordibus aboleatur, & si fe-
 mel populi existimationem perdideri-
 mus, qua ratione populis poterimus
 esse utiles? Ad inventa hæc Jesuita-
 rum conjuratio contra Ecclesiam est
 quidem res absurdissima ac insulsa, &
 de illius insania ipsum ejus Architectum
 plene persuasum esse, nullus dubito;
 si autem sine ejusmodi conjuratione,
 & sine clandestinis molitionibus nihilo-
 minus in contumacia, & oppositione
 contra clarissima Ecclesiæ decreta per-
 severetur, si, quamvis Ordinis Superi-
 ores apertissimis verbis & sub gravis-
 simis comminationibus obedientiam
 polliciti sint, nihilominus si subditos pro-
 mulgata ipsis decreta impune trans-
 gredi comperiantur, quid de his judi-
 care poterunt Christiani? num id eis
 placere poterit? poteritne Ecclesia
 ejusmodi Filios tolerare? nonne tali-
 bus læsæ & contemptæ Majestatis pœ-
 na, & sacræ Sedis indignatio perti-
 mescenda est? Quis deinceps mirabitur,
 si etiam potentissimorum amicorum fa-
 vor refrigescat, dum Jesuitæ pene innume-
 ris in vulgus sparsis libellis seipso mutuo
 impetunt, suisque hostibus placari nesciis
 omne odii virus emovendi ansam præ-
 bent? „Num autem ejusmodi remedio
 „his malis obviandum? illud, ubi non
 „est, quæerre non debemus; no ita
Hist. Eccles. Tom. LXXI. l i „pri-

Sæc. XVIII „pridem remedium, quod amplectens
 A. C. 1723. „dum foret, insinuavimus, Sinenſis
 „ritus nullo pacto defendi poſſunt, quæ
 „eos denuo propugnare nititur, fro
 „tem & angulari lapidi & petræ im
 „pingit, contra quam non prævalebit
 „portæ inferni. Pater Tolomeus, dum ad
 „eum ad amplectendas horum partes in
 „vitum ac reluctantem pertrahere ni
 „tebantur, aiebat. *Controversia de ritibus male capta est, pejus continuata, & funesto fine absolvetur.* Hæc ipſemet
 „magni hujus Viri ore percepi, quæ
 „poſtea in Cardinalem electus, ſe mag
 „gis doctrina ac pietate, quam obtenta
 „Purpura conſpicuum reddidit. His
 „ritus iſtos accurate examinans, abs
 „dubio probe cognovit, quod præfate
 „Conſtitutioni omnino nihil opponi
 „nec ab ea appellari valeat, eoque
 „certiſſimam damnaret ſuperſtitionem
 „Hujus ergo celeberrimi Cardinalis i
 „dicium tanquam inſallibilem regulam
 „ſequamur. Jeſuitæ hucusque tant
 „ardore Bullam *Unigenitus* propugn
 „runt, eodem ergo ſtudio Bullam
 „illa die propugnent. Omnes recte ſen
 „tientes lætabuntur, & Hæreſis Ja
 „ſeniana ſuo fruſtrabitur ſcopo, eju
 „que Patroni animo cadent. Si
 „ullum eorum ora obtrudendi medi
 „ſuperest, certe nullum hoc ipſo est
 „carræ

„carius erit, saltem inconditus eorum Sæc. XVIII.
 „clamor nonnisi aerem verberabit, la- A. C. 1723.
 „trabunt quidem sed non mordebunt.
 „Ab eodem fonte scaturiunt ambæ Con-
 „stitutiones, eademque firmantur au-
 „toritate. Inde vero inferendum, quod
 „pari etiam veneratione sint ample-
 „ctendæ. Genuini Filii S. Ignatii nunc
 „attendere debent ad ipsorum Funda-
 „torem, idque agere, quod ipse abs-
 „dubio faceret, si adhuc vita superites
 „foret. Sine ulla tergiversatione ab
 „ea desistant caussa, cujus defensionem
 „nunquam legitime in se suscipere pos-
 „sunt. Debent infidelibus tam lucu-
 „lento exemplo persuadere, quod Je-
 „suitarum Societas adhucdum sui Fun-
 „datoris spiritu animata nullatenus a
 „pristina sua erga Christi Vicarium sub-
 „jectione recesserit, ac inter acerbissi-
 „mas persecutiones nil ardentius, quam
 „salutem animarum, & puræ doctrinæ
 „conservationem promovere quærat.
 „Huic societati addicti nunquam a fine,
 „propter quem illa est instituta, rece-
 „dant. Illa suam originem debet sacræ
 „Romanæ Sedi, propter illam fundata
 „& confirmata fuit, proin Societas
 „nostra unice per eam & propter illam
 „subsistere potest.”

„Hac occasione in mentem redeunt
 „aurea verba Cardinalis Fabronii, qui
 „plura

Sæc. XVIII., „plura ex me circa ritus Sinicos scilicet
 A. C. 1723., „tatus, meisque responsis contentus,
 „subjunxit: Ecce! claris verbis Generalis
 „Societatis declaravi, amo Societatem Jesu
 „suitarum, sed duntaxat tamdiu, quamdiu
 „Jesu causam non impugnaverint. Deum
 „testor, quod hæc Fabronii verba se
 „deliter referam: eadem quoque
 „prius Tolomæi Cardinalis verba re-
 „tuli. Nec hic nec ille Cardinalis de
 „sinistro erga Societatem animo in-
 „mulari possunt, & Tolomæus ipse So-
 „cietatem professus erat, alter vero
 „Romæ passim credebatur, quod So-
 „cietati magis, quam ipsemet Gene-
 „ralis addictus sit.,

„Postremo eadem repeto verba, que
 „ipsum duodecim abhinc annis ad quem-
 „dam venerandum Jesuitam edixeram:
 „Priusquam, aiebam, sententia contra ritus
 „Sinicos erat pronuntiata, multi numero
 „bantur Jesuitæ, qui opinionem postea
 „Romana Sede damnatam propugnabant; ut
 „ipsi soli erant, huic enim opinioni plures
 „liorum Ordinum Missionarii suffragabantur
 „interim alii Jesuitæ opinioni contraria
 „hærebant, prout in ipsomet decreto dicitur
 „horum judicium sequebantur alii, atque
 „tiamnum plures hanc tenent sententiam, &
 „pro viribus veritatem & hujus opinionis
 „quitatem propugnant. Societas honori
 „ducit, quod adhucdum in suo sinu foveat

quosdam, qui nunquam a sacrae Sedis praescripto recesserunt: Nonne hos vicissim sacra Sedes defendere tenetur? nonne eidem honorificum est, ejusmodi Viros defendisse?

„Hæc erat Anno 1723. ac etiamnum „est opinio mea, spe fretus, quod illi, „qui clavum tenent, fideles Jesuitas „serius aut citius sua benevolentia, ac „æstimatione honoraturi, ac universo „Orbi testaturi sint, quod hæc Societas „non alios his magis dignos habeat „Filiis. „

„Mirabitur R. V. quod ad ejus literas tam prolixum dederim responsum: „Pauca quidem illud continet, quæ „non aliunde jamjam Reverentiæ vestræ nota sint, nec propter eam tam „prolixus in scribendo fui, sed duntaxat epistolam a me exaratam eo „fine mittere volui, ut cunctos, qui „fors dubitare videntur de immutato „meo affectu, nunc de studio ac veneratione mea erga Societatem convincere „valeam, ea tamen addita conditione, „qua Cardinalis Fabronius usus est: „Hac ergo epistola utere, prout tibi „libet: id unice peto, ut si privatis „communicare, vel etiam publicæ lucihanc epistolam dare velis, nihil omnino in ea immutes. Anonymus „tuus Adversarius ad hujus epistolæ „conspectum fremet & tumultuabitur,

Sæc. XVII. „& nunquam Patri Fouquet condonabit id, quod de Janseniana hæres
 A. C. 1723. „qua Jesuita, minus vero qua Episcopus
 „scopus Eleutheropolitanus scriptum
 „Cum autem a Scriptore, qui contra
 „Ecclesiam insurgit, nec laudari, nec
 „æstimari cupiam, hinc nec ipsius calumniam
 „luminiæ, aut averfiones me turbabunt
 „uno verbo, ejus encomia potius in
 „meum dedecus & ignominiam cedent
 „rent. Cupio potius ab eo vituperari
 „inde enim patebit, me a perverfis
 „jus opinionibus longissime abesse: sicut
 „maledicentiæ jaculis verum & Catholicum
 „licum, tam Bullæ *Unigenitus*, quam
 „Constitutionis: *Ex illa die* cultorem
 „fuisse impetum, mihi honorificum
 „est. Id unum me angit; vereor enim
 „ne ejusmodi, homines insectationibus
 „suis primo Ecclesiam, & postea Societatem
 „tem opprimant. His curis unice laborans
 „usque graviter cruciabar, multa
 „terim, ut censeo, toleranda sunt, quæ
 „quibus dignus inveniatur pro nomine
 „illius, qui tanta pro nobis passus, calumniam
 „tumeliam ferre, & si forte pereat
 „opus, certi tamen sumus, quod triumphans
 „spiritus a vinculis suis solutus eorum
 „poris carcere inter victorias & triumphos
 „phos emigraturus sit: habito anno
 „rum computu æternitati vicinior sumus
 „quam R. V. & cur non ambo ardere

„per viam obedientiæ erga Ecclesiam Sæc. XVIII.
 „Christi eo perveniendi desiderium con- A. C. 1723.
 „cipiamus? Interim sum cum omni
 „veneratione. „

Additissimus Servus
 FOUQUET.

§. VIII.

*Continuata Congregationis Romanæ
 consultatio circa Sinensem
 Missionem.*

Interim institutæ Congregationis Pa-
 tres de Sinicæ Missionis negotio cre-
 bras habebant consultationes; discu-
 tiebantur exacte cuncta, quæ Medio-
 barbus Patriarcha in Sinis pro Consti-
 tutionis observantia egisset, necnon
 ea, quæ Jesuita ceterorum nomine prop-
 illius revocatione in suo libello expo-
 fuerat: Varia has contentiones ibi su-
 fcitatas dirimendi proponebantur me-
 dia, atque ex Cardinalibus quidam
 optimum, & maxime necessarium fore
 censebat, si cuncta hac in re hucusque
 a Papa defuncto acta confirmarentur,
 simulque severissime cunctis Sinensibus
 Missionariis inhiberetur, ne ad alios,
 quam ad sacram Congregationem de
 Propaganda imo nequidem ad suos
 Superiores Regulares de iis, quæ in

*Dorsam.
 Journal.
 t. 2. p. 185.
 Holb. Hist.
 Eccl. t. 4.
 Hist. Univ.
 t. 8. cap. 1.
 pag. 950.*